

Številka: Up-118/18-11

Datum: 5. 3. 2018

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil A. B., C., na seji 5. marca 2018

sklenil:

Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. I Up 1/2018 z dne 12. 1. 2018 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik je 7. 11. 2017 na Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) vložil vlogo za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito na podlagi 17. člena Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL L 180, 29. 6. 2013, str. 31–59 – v nadaljevanju Dublinska uredba III). MNZ je vlogo zavrglo. Pritožnik je vložil tožbo in predlagal izdajo začasne odredbe. Upravno sodišče je tožbi ugodilo, sklep MNZ odpravilo in zadevo vrnilo v novo odločanje (1. točka izreka). Upravno sodišče je zahtevi za izdajo začasne odredbe ugodilo tako, da je odložilo predajo pritožnika Republiki Hrvaški do pravnomočne odločitve o vlogi pritožnika z dne 7. 11. 2017 (2. točka izreka). MNZ je vložilo pritožbo zoper 2. točko sodbe in sklepa Upravnega sodišča. Vrhovno sodišče je pritožbi ugodilo in 2. točko izreka sodbe Upravnega sodišča spremenilo tako, da je zahtevo za izdajo začasne odredbe zavrglo, ker pritožnik nima pravnega interesa za izdajo začasne odredbe, ko je upravni spor že pravnomočno končan. Vrhovno sodišče je navedlo, da je sklep Upravnega sodišča o izdaji začasne odredbe nezakonit, ker je Upravno sodišče izdalo začasno odredbo v nasprotju z zakonskimi pooblastili. Sprejelo je stališče, da Upravno sodišče ni

upravičeno izdati začasne odredbe po pravnomočno končanemu upravnemu sporu in v taki vsebini, ker je s tem odločilo preko zahteve pritožnika in poseglo v pravnomočni in izvršljivi upravni akt. Sprejelo je tudi stališče, da bi bila začasna odredba neutemeljena tudi po vsebini, ker pritožnik ni izkazal nastanka težko popravljive škode. Navedlo je, da uspeh pritožnika v tem upravnem sporu ne pomeni posega v že pravnomočni sklep MNZ, ki določa predajo pritožnika Republiki Hrvaški in ki ga je MNZ v času njegove veljave dolžno izvršiti.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev pravice iz prvega odstavka 23. člena Ustave zaradi pristranskosti Vrhovnega sodišča. Predmet tega spora naj bi bilo odločanje o začasni odredbi. Vrhovno sodišče pa naj bi se v izpodbijani odločitvi opredelilo tudi do vprašanj glede vsebine temeljnega upravnega postopka. S takšnim načinom odločanja naj bi Vrhovno sodišče zamajalo videz nepristranskosti.

3. Pritožnik meni, da stališča Vrhovnega sodišča, s katerimi je utemeljilo zavrženje zahteve za zadržanje predaje pritožnika odgovorni državi, kršijo pravico do učinkovitega pravnega sredstva iz 13. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP) v zvezi s pravico iz 8. člena EKČP. Zatrjuje, da mu nastanek težko popravljive škode ne grozi zaradi izvršljivosti upravnega akta, ki ga izpodbija s tožbo v upravnem sporu (sklep o zavrženju vloge), temveč zaradi izvršljivosti z izpodbijanim aktom povezanega sklepa MNZ št. 2142-496/2016/7 (1313-08) z dne 14. 6. 2016 o določitvi Republike Hrvaške za odgovorno državo (v nadaljevanju dublinski sklep). Če bi pritožnik v upravnem postopku, ki je predmet te ustavne pritožbe, dosegel, da bi bila Republika Slovenija odgovorna za odločanje o prošnji za priznanje mednarodne zaščite, bi moral biti pravnomočni dublinski sklep nadomeščen z odločitvijo, da bo Republika Slovenija obravnavala prošnjo. Začasna odredba, ki bi zajela le neposredno izpodbijani upravni akt, ne pa tudi povezanega upravnega akta, naj ne bi zagotavljala učinkovitega varovanja pred zatrjevano škodo. Vrhovno sodišče naj bi določbe Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12 – ZUS-1) razlagalo preozko, zato naj pritožniku ne bi bilo zagotovljeno učinkovito pravno varstvo pravice iz 8. člena EKČP. Razlaga Vrhovnega sodišča naj bi bila tudi v neskladju s pravico iz 22. člena Ustave, saj naj bi Vrhovno sodišče različno obravnavalo po vsebini enake navedbe prosilca glede na čas nastanka upoštevanih okoliščin.

4. Pritožnik se ne strinja s stališčem Vrhovnega sodišča, da je Upravno sodišče odločilo o njegovem predlogu za zadržanje predaje odgovorni državi preko njegove zahteve. Zatrjuje, da je njegov predlog za zadržanje predaje imel dva dela, in sicer zadržanje predaje do pravnomočne odločitve in zadržanje predaje do odločitve o vlogi. Pritožnik se ne strinja s stališčem, da je Upravno sodišče z izdajo začasne odredbe poseglo v pravnomočni upravni akt. Meni, da postopek določitve odgovorne države članice na podlagi Dublinske uredbe III ni dokončno in pravnomočno končan z izdajo dublinskega sklepa. Zato naj bi pritožnik smel okoliščine, ki so pomembne z

vidika varovanja človekovih pravic, zadrževati ves čas dublinskega postopka, torej tudi po nastopu izvršljivosti dublinskega sklepa.

5. Pritožnik nasprotuje stališču Vrhovnega sodišča, da ni izkazal nastanka težko popravljivih posledic. Meni, da je učinkovito varovanje pravice do zasebnega življenja zagotovljeno le z izdajo začasne odredbe, ki bi preprečila njegovo predajo Republiki Hrvaški. Pri tem se sklicuje na prakso Evropskega sodišča za človekove pravice. Po mnenju pritožnika bi stališča Vrhovnega sodišča lahko bila ustavnopravno vzdržna, če ne bi Vrhovno sodišče sprejelo stališča, da je njegova predaja Republiki Hrvaški dovoljena kljub vloženi vlogi.

6. Pritožnik predlaga, naj senat Ustavnega sodišče zadrži izvršitev posamičnega akta tako, da se ga do odločitve Ustavnega sodišča o ustavni pritožbi ne sme predati Republiki Hrvaški.

B.

7. Predmet presoje Ustavnega sodišča v tej ustavni pritožbi so zgolj stališča Vrhovnega sodišča v zvezi z odločitvijo o predlogu za izdajo začasne odredbe. Pritožnik svoje ustavne pritožbe ne more utemeljiti z navedbami, ki vplivajo na vsebinsko odločitev glede njegove vloge z dne 17. 11. 2017, saj MNZ o tem še odloča. Vrhovno sodišče je v izpodbijanem sklepu navedlo razloga za zavrženje in za zavrnitev predloga za izdajo začasne odredbe. Predlog za zavrnitev začasne odredbe je zavrnilo s stališčem, da pritožnik ni izkazal nastanka težko popravljive škode. Navedlo je, da predaja pritožnika v drugo državo članico Evropske unije ne more pomeniti škode, ki bi bila že sama po sebi nepopravljiva in je tožniku ne bi bilo treba ustrezno utemeljiti.

8. Pritožnik drugače kot Vrhovno sodišče meni, da njegova predaja Republiki Hrvaški že sama po sebi pomeni nastanek nepopravljive škode, ker naj mu po predaji ne bi bila zagotovljena vsebinska presoja sorazmernosti posega v pravico do zasebnega življenja.

9. Iz sodbe Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju SEU) v zadevi *Bundesrepublik Deutschland proti Azizu Hasanu*, C-360/16, z dne 25. 1. 2018 izhaja, da izvršitev predaje pomeni le konkretno izvršitev odločbe o predaji, ne more pa kot taka dokončno vzpostaviti odgovornosti države članice, v katero je bila zadeva oseba predana.¹ Iz prakse SEU izhaja, da se lahko prosilec v postopku na podlagi Dublinske

¹ Glej 35. točko obrazložitve navedene sodbe SEU.

uredbe III sklicuje tudi na okoliščine, nastale po sprejetju odločbe o predaji.² SEU je v 37. točki obrazložitve sodbe v zadevi *Bundesrepublik Deutschland proti Azizu Hasanu* opozorilo na tretji odstavek 29. člena Dublinske uredbe III, ki določa, da mora država, ki je osebo predala, to osebo ponovno sprejeti, če bi bila predaja izvedena pomotoma ali je bila odločitev o predaji na podlagi pritožbe ali ponovnega pregleda razveljavljena po tem, ko je bila predaja izvedena. Iz navedenega izhaja, da ne držijo očitki pritožnika, da mu po predaji Republiki Hrvaški ne bi bila več zagotovljena presoja okoliščin, ki so nastale po izdaji dublinskega sklepa in naj bi po mnenju pritožnika vplivale na določitev odgovorne države članice EU. Ne držijo tudi očitki pritožnika, da mu ob morebitnem uspehu v upravnem postopku na podlagi vloge z dne 17. 11. 2017 ne bi bila več zagotovljena vrnitev v Republiko Slovenijo. Republika Slovenija bi bila namreč na podlagi tretjega odstavka 29. člena Dublinske uredbe III dolžna v takem primeru pritožnika ponovno sprejeti. Ker pritožnikovi očitki, da mu po predaji ne bi bila več zagotovljena vsebinska presoja sorazmernosti posega v pravico do zasebnega življenja ne držijo, so neutemeljeni tudi njegovi očitki, da je Vrhovno sodišče s stališčem, da njegova predaja sama po sebi še ne more pomeniti nastanka težko popravljive škode, kršilo pravico iz 13. člena EKČP v zvezi s pravico iz 8. člena EKČP.

10. Pritožnik je v ustavni pritožbi zatrjeval, da bi predaja pomenila nastanek težko popravljive škode, ker naj bi mu bilo s tem onemogočeno dejavno sodelovanje v upravnem postopku v Republiki Sloveniji. Pritožnik teh razlogov ni uveljavljal v predlogu za izdajo začasne odredbe, odgovora na pritožbo pa ni vložil, zato teh očitkov ni vsebinsko izčrpal. Glede na navedeno Ustavno sodišče teh razlogov ne more upoštevati pri presoji.

11. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora pritožnik v primeru, ko izpodbijana sodna odločba temelji na dveh (ali več) nosilnih stališčih, za uspeh z ustavno pritožbo izkazati protiustavnost obeh (oziroma vseh) stališč.³ Ker pritožnik ni uspel izkazati protiustavnosti enega od nosilnih stališč Vrhovnega sodišča, se Ustavnemu sodišču ni treba opredeliti do očitkov pritožnika, povezanih z drugimi razlogi Vrhovnega sodišča, s katerimi je utemeljilo zavrženje predloga za izdajo začasne odredbe.

12. Glede na navedeno senat Ustavnega sodišča ustavne pritožbe ni sprejel v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS).

C.

² Glej sodbi SEU v zadevi *Majid Shiri*, C-201/16, z dne 25. 10. 2017, 44. točka obrazložitve, in v zadevi *Bundesrepublik Deutschland proti Azizu Hasanu*, 32. in 33. točka obrazložitve.

³ Primerjaj odločbi Ustavnega sodišča št. Up-688/05 z dne 7. 6. 2007 (Uradni list RS, št. 55/07, in OdlUS XVI, 89) in št. Up-2595/08 z dne 23. 9. 2010 (Uradni list RS, št. 86/10).

13. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Jadranka Sovdat. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata